

Nord-Trøndelag fylkeskommune

Fylkesrådet i Nord-Trøndelag

Sak nr. 09/8

Olje- og energidepartement - Høring av ny rettleder for plan for utbygging og drift av en petroleumsforekomst (PUD) og plan for anlegg og drift av innretninger for transport og for utnyttelse av petroleumen (PAD)

Behandlet/ Behandles av	Sted	Møtedato	Sak nr.
Fylkesrådet i Nord-Trøndelag	Fylkets Hus	20.1.2009	09/8

Saksbeh: Knut Viggo Larsen
Arkivsak: 08/08045
Arkivkode: 322

Fylkesrådets innstilling til vedtak:

1. Fylkesrådet mener det er viktig at utbygging og utvinning av petroleumsressursene på norsk sokkel skjer i en nær og god dialog mellom sentrale, regionale, lokale myndigheter og utbygger. For de feltspesifikke konsekvensutredningene må veilederen legge opp til prosesser som gir de ulike myndighetsnivå muligheten for reell påvirkning gjennom direkte medvirkning gjennom hele prosessen. Dette er særlig viktig i samband med ilandføring av naturgass, lokalisering av baser og driftsorganisasjoner. Fylkesrådet mener det ikke skal være opp til utbygger å vurdere nødvendigheten av deltakelse fra regionalt politisk nivå.
2. Stortinget har vedtatt at det i samband med alle nye feltutbygginger på norsk sokkel skal utredes og vurderes bruk av kraft fra land. Tilsvarende krav må gjelde for CO₂-håndtering og ilandføring ved alle nye utbyggingsprosjekter. Dette må med i veilederen. Det vises til departementets utkast til endringer i Petroleumsloven vedrørende tredjeparts adgang for deponering av CO₂ fra landanlegg. Klima- og miljøutfordringen krever at petroleumsvirksomheten på norsk sokkel drives på en mest mulig miljøvennlig måte.
3. For å få en god formell høringsprosess mener fylkesrådet at høringsfristen skal være på minimum tolv uker i samband med både høring av program for konsekvensutredningene og høring av selve konsekvensutredningene. Tidligere praksis med at Olje- og energidepartementet skal være avsender og mottaker av høringsuttalelsene bør gjeninnføres.
4. Regionale myndigheter gjennom fylkeskommunen, som regional utviklingsaktør, må holdes informert om milepælene før innlevering av PUD og PAD. Det må pålegges utbygger å informere regionale myndigheter om mulighetsstudiene, konseptstudiene og forprosjekteringen.

Fylkesrådets vurdering:

Utbygging og utvinning av petroleumsressursene på norsk sokkel, skal skje i en nær og god dialog mellom sentrale, regionale, lokale myndigheter og utbygger. For de feltspesifikke konsekvensutredningene må veilederen legge opp til prosesser som gir de ulike myndighetsnivå muligheten for reell påvirkning gjennom direkte medvirkning gjennom hele prosessen. Det betyr at veilederen må omtale behovet for direkte medvirkning fra de mest sentrale høringsorganene, blant annet potensielle vertsfylker og vertskommuner for de feltspesifikke prosjekter som vurderes. Spesielt gjelder dette for ilandføring av naturgass samt lokalisering av baser og driftsorganisasjoner. Det er ingen forbedring om kun utbygger skal tillegges å vurdere nødvendigheten av at en slik analyse blir gjennomført slik det beskrives i utkastet til veilederen.

Stortinget har vedtatt at det i samband med alle nye feltutbygginger på norsk sokkel skal utredes og vurderes bruk av kraft fra land. Ved alle nye utbyggingssprosjekter hvor ilandføring og CO₂ håndtering er aktuell, skal det pålegges utbygger å utrede ilandføringsløsninger og løsninger for CO₂-håndtering. For håndtering av utbyggingssløsninger i Norskehavet betyr dette at vurderinger av ilandføringsmuligheter i Norskehavsregionen må gjennomføres samt at områder for CO₂ deponering i midtre og nordre del av Norskehavet må utredes og informasjon omkring dette gjøres tilgjengelig blant annet for tredjeparts adgang. Det vises også til departementets utkast til endringer i Petroleumsloven vedrørende tredjeparts adgang for deponering av CO₂ fra landanlegg.

Klima- og miljøutfordringen krever at norsk sokkel driver på en mest mulig miljøvennlig måte. Krav til vurdering av håndteringsløsninger for CO₂ må derfor med i veilederen.

Jeg vil oppfordre til at høringsfrist skal være på minimum tolv uker i samband med både høringer av program for konsekvensutredningene og høring av selve konsekvensutredningene. Dette for å få en god formell høringsprosess. Enkelte områder i de nordlige deler av norsk kontinentalsokkel er mer miljøintensive enn andre områder, og nødvendigheten av en noe lengre høringsfrist må vurderes også i denne sammenheng. Enkelte høringssaker kommer også enkelte gang i samband med ferie.

Tidligere praksis med at Olje- og energidepartementet har være avsender og mottaker av høringsuttalelsene bør gjeninnføres. Dette vil klarere vise hvem som sitter i styringen av større utbyggingssprosjekter.

Regionale myndigheter gjennom fylkeskommunen, som regional utviklingsaktør, må holdes informert om milepælene før innlevering av PUD og PAD. Det må pålegges utbygger å informere regionale myndigheter om mulighetsstudiene, konseptstudiene og forprosjekteringen. Dette vil gi et bedre samspill mellom utbygger og regionale myndigheter, samt skape en bedre forståelse for de beslutninger som tas underveis i prosessen.

Stjørdal, 13. januar 2009.

Susanne Bratli

fylkesråd for regional utvikling.

Saksutredning for fylkesrådet

Sammendrag

Det vises til brev av 16. oktober 2008 fra Olje- og energidepartementet. Høringsfristen er satt til 16. januar. Departementet har forlenget fristen til 21. januar.

Olje- og energidepartementet og Arbeids- og inkluderingsdepartementet legger frem en ny veileder til plan for utbygging og drift av en petroleumsforekomst (PUD) og plan for anlegg og drift av innretninger for transport og for utnyttelse av petroleum (PAD). Denne erstatter veiledning av juni 2000. Veilederen gir råd om hvordan en PUD eller PAD kan utarbeides for å oppfylle myndighetenes krav, forklare saksbehandlingsprosesser og bidra til effektiv samhandling mellom rettighetshaver og myndigheter.

Nord-Trøndelag fylkeskommune er høringsinstans i en rekke saker som berører petroleumsvirksomheten på norsk kontinentalsokkel mellom annet saker i samband med utbygging og drift av olje- og gassfelt, hvor blant annet ilandføring, lokalisering av baser og driftsorganisasjoner er på den politiske dagsorden. Nord-Trøndelag fylkeskommune ønsker at Olje- og energidepartementets gjennom ny veileder, signaliserer at departementet kan være åpen for en mer reell og aktiv medvirkning fra regionale myndigheters side i samband med prosessene som kreves ved mindre og større utbyggingssaker på norsk kontinentalsokkel.

Utrykte vedlegg

Høringsbrev samt forslag til ny veileder for plan for utbygging og drift (PUD) og plan for anlegg og drift (PAD).

Innledning

Olje- og energidepartementet og Arbeids- og inkluderingsdepartementet legger frem en veileder til plan for utbygging og drift av en petroleumsforekomst (PUD) og plan for anlegg og drift av innretninger for transport og for utnyttelse av petroleum (PAD) som erstatter veiledning av juni 2000.

Veilederen skal gi informasjon om myndighetenes behandling av utbyggingsplaner samt beskrive krav til dokumentasjon i planleggingsfasen, konsekvensutredningsprosessen, utbyggingsdelen av en PUD og anleggsdelen av en PAD. Denne veiledningen er oppdatert med hensyn til de regelverksendringer siden forrige utgave og har innarbeidet praksisen for myndighetsinvolvering i tidlig fase.

Hensikten med veilederen er å gi råd om hvordan en PUD eller PAD kan utarbeides for å oppfylle myndighetenes krav, forklare saksbehandlingsprosesser og bidra til effektiv samhandling mellom rettighetshaver og myndigheter. Veilederen er kun retningsgivende og at dokumentasjonen må tilpasses den foreliggende utbyggingssituasjon.

Veilederen er et viktig redskap for selskapene i utarbeidelsen av utbyggingsplaner, spesielt gjelder dette nye aktører på norsk sokkel. I utkastet til veileder er forventningene til selskap og myndigheter på ulike nivå tydeliggjort og det er særskilt lagt vekt på prosessen mot myndighetene i en tidlig fase av utbyggingsplanleggingen. Utarbeidelsen av PUD og PAD reguleres i hovedsak av Petroleumsloven med tilhørende forskrifter.

Saksframstilling/problemstillinger

Foreliggende forslag til ny veileder for PUD og PAD, er et omfattende dokument på 47 sider. Det er derfor valgt å fokusere på noen sentrale punkter, hvor det også er vist til Norskehavet som et eksempel.

Disse er:

1. Medvirkning fra offentlige myndigheter, herunder fylkeskommunens rolle i behandling og godkjennelsesprosessen
2. Krav til utredning av ilandføringsløsninger i Midt-Norge, et krav som fire fylkesting står bak, samt krav til CO₂-håndtering og deponering i nærliggende områder der petroleumsaktiviteten finner sted.
3. Høringsfristenes lengde for de enkelte milepæler i prosessen fram til godkjenning.

1. Medvirkning fra offentlige myndigheter, fylkeskommunens rolle i behandling og godkjennelsesprosessen

I utkastet skriver departementet at *det bør gjøres en analyse og vurdering av selskapets behov for medvirkning fra offentlige myndigheter – lokalt, regionalt og nasjonalt – i samband med utbyggingen. Dette gjelder spesielt for ilandføringsløsninger og i de tilfeller der driftsorganisasjonen ikke er samlokalisert med hovedkontoret.* Her bør Olje- og energidepartementet pålegge utbygger å gjøre analyser i nært samarbeid med fylkeskommunale myndigheter. Fylkeskommunen mener det må være et krav at offentlige myndigheter, herunder regionale myndigheter, som regional utviklingsaktør, får anledning til å medvirke aktivt på et tidlig tidspunkt og gjennom hele prosessen. Det må ikke være opp til utbygger ene og alene å avgjøre dette. Selskapene har en bedriftsøkonomisk innretning mht sine valg, offentlige myndigheter må mer på banen for å legge et tyngre samfunnsøkonomisk engasjement i vektskålen. Fylkeskommunene har lang erfaring med å vurdere ulike utbyggingsprosjekter, og det er ikke uvanlig at det legges inn føringer fra utbyggers side som kan medvirke til at alternativer for valg av konseptløsninger og alternative lokaliseringsløsninger faller ut, uten at det er foretatt reelle og grundige vurderinger av alternativer løsninger.

2. Krav til utredning av ilandføringsløsninger i Midt-Norge, et krav som fire fylkesting står bak. Samt krav til CO₂-håndtering og deponering i nærliggende områder der petroleumsaktiviteten finner sted.

Stortinget har vedtatt at det i samband med alle nye feltutbygginger på norsk sokkel skal utredes og vurderes bruk av kraft fra land. Tilsvarende krav må gjelde for CO₂-håndtering og ilandføring. Ved alle nye utbyggingsprosjekter hvor ilandføring og CO₂ håndtering er aktuell, skal det pålegges utbygger å utrede ilandføringsløsninger og løsninger for CO₂-håndtering. For håndtering av utbyggingsløsninger i Norskehavet betyr dette at vurderinger av ilandføringsmuligheter i Norskehavsregionen må gjennomføres samt at områder for CO₂ deponering i midtre og nordre del av Norskehavet må utredes og informasjon omkring dette gjøres tilgjengelig blant annet for tredjeparts adgang. Det vises også til departementets utkast til endringer i Petroleumsloven vedrørende tredjeparts adgang for deponering av CO₂ fra landanlegg.

Fylkesrådet i Nord-Trøndelag har sammen med de øvrige fylkene som grenser til Norskehavet, tidligere pekt på at håndtering av CO₂ fra norsk petroleumsvirksomhet er et viktig bidrag til å redusere de norske klimagassutslippene. En ilandføring nærmest mulig feltene for håndtering av CO₂ vil være en god løsning for å redusere utslippene av CO₂. Dette vil også bidra til å frigjøre ledig kapasitet for eksport av gass.

Framtidige utbygginger vil møte et krav om nye standarder mht miljøkrav i samband med rensing og deponering av CO₂ i dertil egnede reservoar/aquiferer. I den nye generasjon utbygginger som kommer, vil også en integrert løsning med "CO₂-frie" gasskraftverk måtte utredes (Mongstad).

For å transportere gass i rør kreves energi. Det vil være kostbart og sløsing med energi å transportere store mengder av CO₂ i rør over store avstander, framfor å ta ut CO₂-en så raskt som mulig nærmest feltet, og bruke energi på å transportere salgsgass videre, enten i form av transport i rør eller i form av flytende nedkjølt naturgass (LNG).

Det vises også til felles brev fra fylkene i Midt-Norge hvor det kreves at konsekvensutredningene i samband med vurderinger av ilandføringsløsninger må kompletteres med analyser av konsekvensene ved ilandføring av naturgass til Norskehavsregionen, herunder:

- Prosessanlegg for CO₂-rensing på land fra CO₂-rike gassfelt.
- Vurdering av CO₂-deponi i Norskehavet.
- Infrastruktur for CO₂-transport fra rensenanlegg til deponi.
- CO₂ transport og deponi fra landbasert gasskraftproduksjon og øvrig innenlands anvendelse av gass (feks LNG-produksjon).
- Energitilførselen til nye feltutbygginger gjennom elektrifisering fra land.
- Transport av naturgass til land i regionen.
- Prosessering av naturgass og videreeksport i rør og som LNG.

Regionale myndigheter gjennom fylkeskommunen, som regional utviklingsaktør, må også holdes informert om milepælene før innlevering av PUD og PAD. Det må pålegges utbygger å informere regionale myndigheter om mulighetsstudiene, konseptstudiene og forprosjekteringen.

Klima- og miljøutfordringen krever at norsk sokkel driver på en mest mulig miljøvennlig måte. Krav til vurdering av håndteringsløsninger for CO₂ må derfor med i veilederen.

Ilandføring av ressursene gir ofte gode verdiskapingsmuligheter lokalt og regionalt. Dette er i tråd med petroleumslovens bestemmelser om at petroleumssressursene skal komme hele landet til gode. Det må stilles krav om utredninger av ilandføringsløsninger ved større utbyggingsprosjekter.

3. Høringsfristenes lengde for de enkelte milepæler i prosessen fram til godkjenning.

Det er viktig at fylkeskommunen som høringsorgan får tilstrekkelig med tid til å vurdere både program for konsekvensutredningene og konsekvensutredningene. Utbygging av en petroleumssressurs handler om å skape størst mulige verdier for samfunnet i form av ringvirkninger, næringsvirksomhet og sysselsetting. Det er også viktig at ulike utbyggingsløsninger blir vurdert før endelig godkjenning fattes, da valgte konsept vil kunne ha betydelige effekter for hva man kan høste av prosjektet. Petroleumssressursene er nasjonale naturressurser som skal komme hele landet til gode og ikke kun være en høstingssak for rettighetshaverne. En tilfredsstillende behandling og vurdering av disse forholdene, vil bla kreve at høringsfristen ikke settes kortere enn tolv uker.

Det er også viktig at regionale myndigheter kommer tidlig inn i behandlingsprosessen ved nye utbygginger. Det er gjennom tidlig informasjon om prosjektet at påvirkningsmuligheten vil være størst. Det er derfor viktig at fylkeskommunen blir holdt løpende informert om utbyggingstiltaket allerede fra det tidspunkt selskapene starter mulighetsstudiene.

Konklusjon

Det er viktig at Olje- og energidepartementet gjennom den nye veilederen gjør det helt klart ovenfor utbygger at det er de sentrale myndigheter, gjennom bred reell deltakelse fra regionale og lokale myndigheter, som har ansvaret og styringen med større utbyggingsprosjekter på norsk sokkel.